

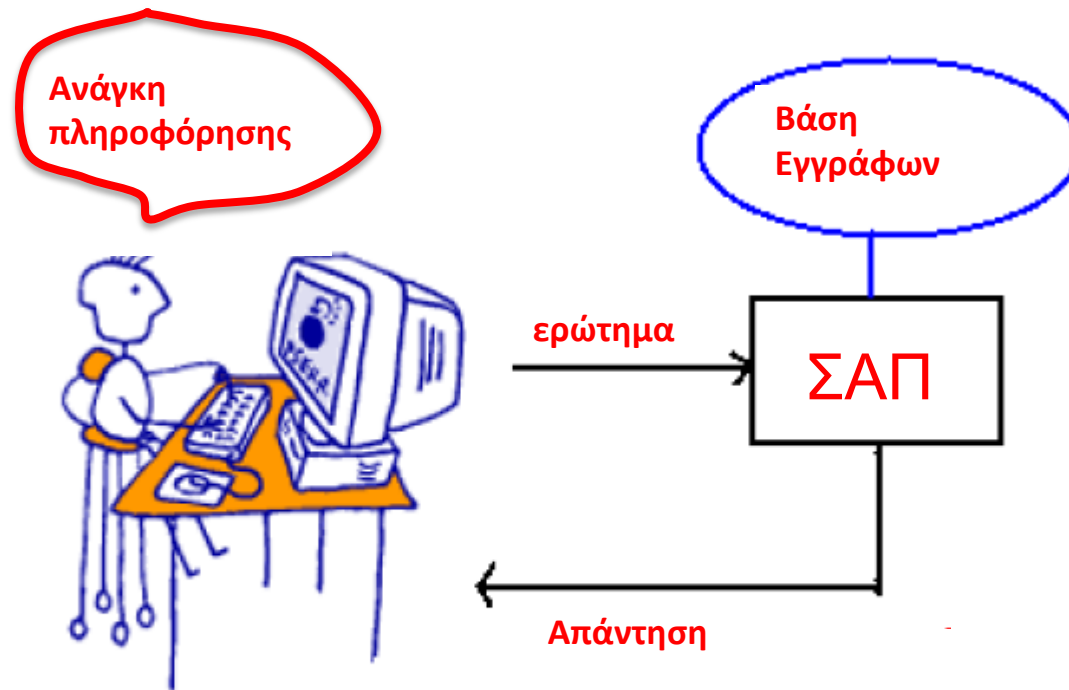
Introduction to Information Retrieval

ΠΛΕ70: Ανάκτηση Πληροφορίας

Διδάσκουσα: Ευαγγελία Πιτουρά

Διάλεξη 1: Εισαγωγή. Ανάκτηση Boole

Τι είναι η «Ανάκτηση Πληροφορίας»;

Information retrieval – Ανάκτηση Πληροφορίας

Γιατί να μας ενδιαφέρει;

Παλιότερα,
Βιβλιοθηκονόμους, βοηθούς νομικών επαγγελματιών
κλπ;

Γιατί να μας ενδιαφέρει;

Σήμερα - Μερικές εφαρμογές

Web search

[1 | Google](#)

1 - eBizMBA Rank | 1,100,000,000 - Estimated Unique Monthly Visitors | [1](#) - Compete Rank | [1](#) - Quantcast Rank | [1](#) - Alexa Rank.

The Most Popular Search Engines | Updated 2/15/2014 | [eBizMBA](#)

[2 | Bing](#)

14 - eBizMBA Rank | 285,000,000 - Estimated Unique Monthly Visitors | [5](#) - Compete Rank | [19](#) - Quantcast Rank | [19](#) - Alexa Rank.

The Most Popular Search Engines | Updated 2/15/2014 | [eBizMBA](#)

[3 | Yahoo! Search](#)

18 - eBizMBA Rank | 250,000,000 - Estimated Unique Monthly Visitors | [*8*](#) - Compete Rank | [*28*](#) - Quantcast Rank | [NA](#) - Alexa Rank.

The Most Popular Search Engines | Updated 2/15/2014 | [eBizMBA](#)

[4 | Ask](#)

24 - eBizMBA Rank | 145,000,000 - Estimated Unique Monthly Visitors | [12](#) - Compete Rank | [24](#) - Quantcast Rank | [37](#) - Alexa Rank.

The Most Popular Search Engines | Updated 2/15/2014 | [eBizMBA](#)

[5 | Aol Search](#)

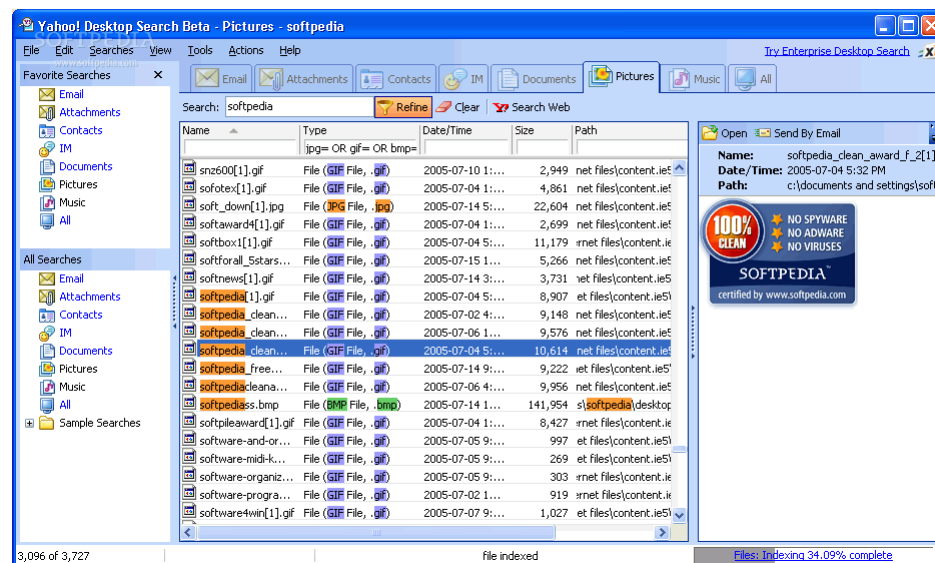
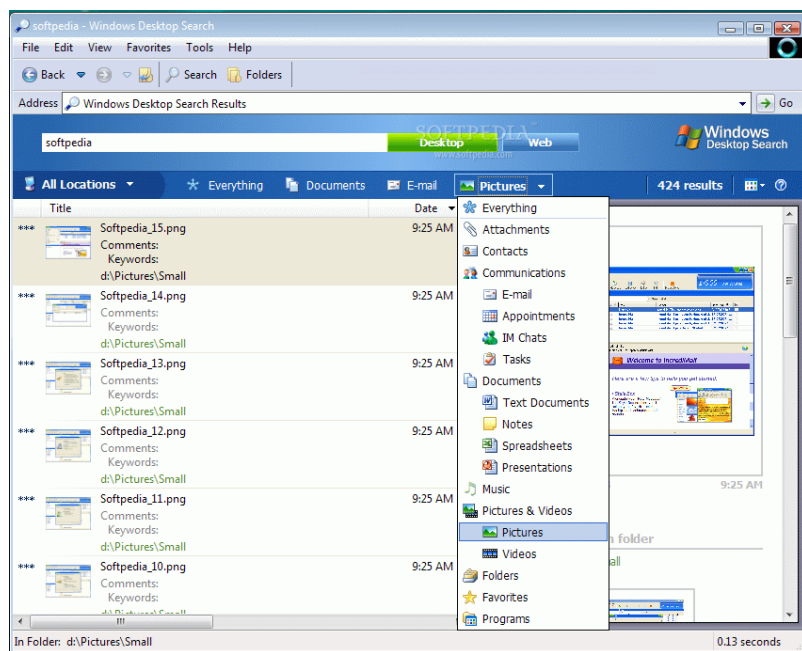
245 - eBizMBA Rank | 75,000,000 - Estimated Unique Monthly Visitors | [*250*](#) - Compete Rank | [*240*](#) - Quantcast Rank | [NA](#) - Alexa Rank.

The Most Popular Search Engines | Updated 2/15/2014 | [eBizMBA](#)

Γιατί να μας ενδιαφέρει;

Σήμερα - Μερικές εφαρμογές

Desktop search

Γιατί να μας ενδιαφέρει;

Σήμερα - Μερικές εφαρμογές

Social search

Digital libraries

Enterprise search

Domain specific search: Legal information retrieval

Τι είναι η Ανάκτηση Πληροφορίας;

Ανάκτηση Πληροφορίας (Information Retrieval) - (IR)

- είναι η εύρεση υλικού κυρίως εγγράφων (**documents**) αδόμητης φύσης(*) (**unstructured**) που συνήθως έχουν τη μορφή κειμένου (**text**)
- το οποίο ικανοποιεί μια ανάγκη πληροφόρησης (**information need**)
- από μεγάλες συλλογές (συνήθως αποθηκευμένες σε υπολογιστές)

() όχι ακριβώς!*

Αδόμητα δεδομένα

- Τυπικά αναφέρεται σε *ελεύθερο κείμενο*
- Επιτρέπει
 - Ερωτήματα με **λέξεις κλειδιά** (keyword) με πιθανούς τελεστές
 - Ποιο περίπλοκες ερωτήσεις για **έννοιες**: π.χ.,
 - Βρες όλες τις web σελίδες για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων
- Κλασσικό μοντέλο για αναζήτηση σε έγγραφα κειμένου

Ανάκτηση Πληροφορίας vs Βάσεις Δεδομένων

Δομημένα δεδομένα

Ακολουθούν κάποιο σχήμα και είναι αποθηκευμένα με βάση κάποιο μοντέλο

Ερώτημα SQL

```
SELECT όνομα  
FROM πλανήτες  
WHERE δορυφόροι = 0  
OR δορυφόροι = 1  
OR δορυφόροι = 2
```

κωδικός	όνομα	διάμετρος	δορυφόροι
1	Ερμής	4880	0
2	Αφροδίτη	12103.6	0
3	Γη	12756.3	1
4	Άρης	6794	2
5	Δίας	142984	63
6	Κρόνος	120536	34
7	Ουρανός	51118	21
8	Ποσειδώνας	49532	13
9	Πλούτωνας	2274	3

Το ερώτημα είναι σαφές, προσδιορίζει επακριβώς τη συνθήκη που πρέπει να ικανοποιεί κάθε αποτέλεσμα που εμφανίζεται στην έξοδο.

Ανάκτηση Πληροφορίας vs Βάσεις Δεδομένων

Συλλογή εγγράφων

d1 : Ο κομήτης του Χάλεϋ μας επισκέπτεται περίπου κάθε εβδομήντα έξι χρόνια.
d2 : Ο κομήτης του Χάλεϋ πήρε το όνομά του από τον αστρονόμο Έντμοντ Χάλεϋ.
d3 : Ένας κομήτης διαγράφει ελλειπτική τροχιά.
d4 : Ο πλανήτης Άρης έχει δύο φυσικούς δορυφόρους, το Δείμο και το Φόβο.
d5 : Ο πλανήτης Δίας έχει 63 γνωστούς φυσικούς δορυφόρους.
d6 : Ένας κομήτης έχει μικρότερο διάμετρο από ότι ένας πλανήτης.
d7 : Ο Άρης είναι ένας πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος.
...

Πληροφοριακή ανάγκη: πληροφορίες για τον κομήτη του Χάλεϋ

Ερώτημα: Χάλεϋ

Διαισθητικά αντιλαμβανόμαστε ότι τα έγγραφα *d1* και *d2* σχετίζονται περισσότερο με το ερώτημα από ότι τα υπόλοιπα έγγραφα.

Ανάκτηση Πληροφορίας vs Βάσεις Δεδομένων

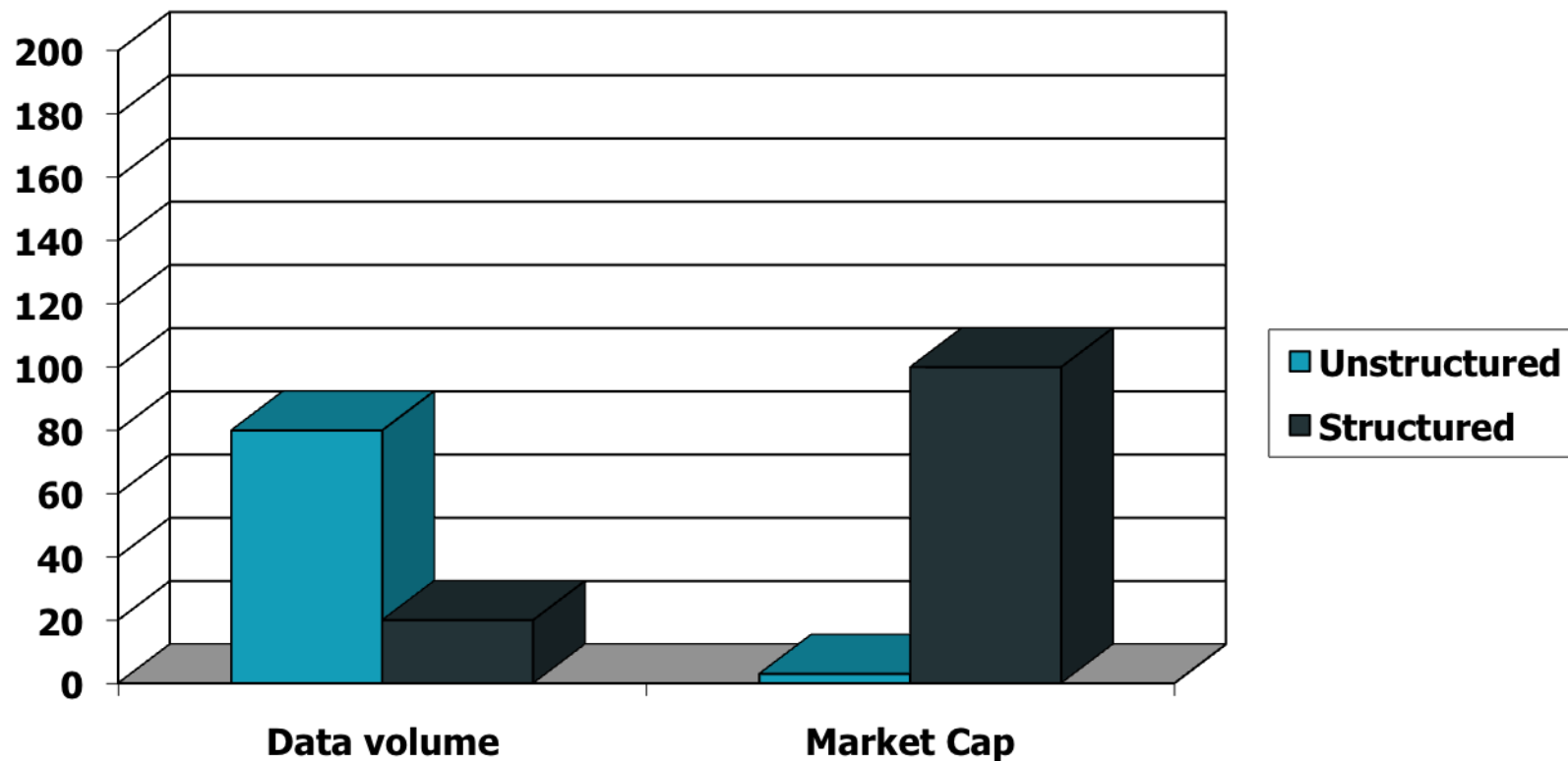
Χαρακτηριστικό	ΣΔΒΔ	ΣΑΠ
είδος δεδομένων	δομημένα	αδόμητα, ημι-δομημένα
τύπος δεδομένων	αριθμητικά, αλφαριθμητικά	έγγραφα (κειμένου)
γλώσσα ερωτημάτων	SQL	φυσική γλώσσα, λέξεις κλειδιά (keywords)
ερώτημα	σαφές	ασαφές
αποτελέσματα	χωρίς βαθμολόγηση	βαθμολογημένα

Ημιδομημένα δεδομένα

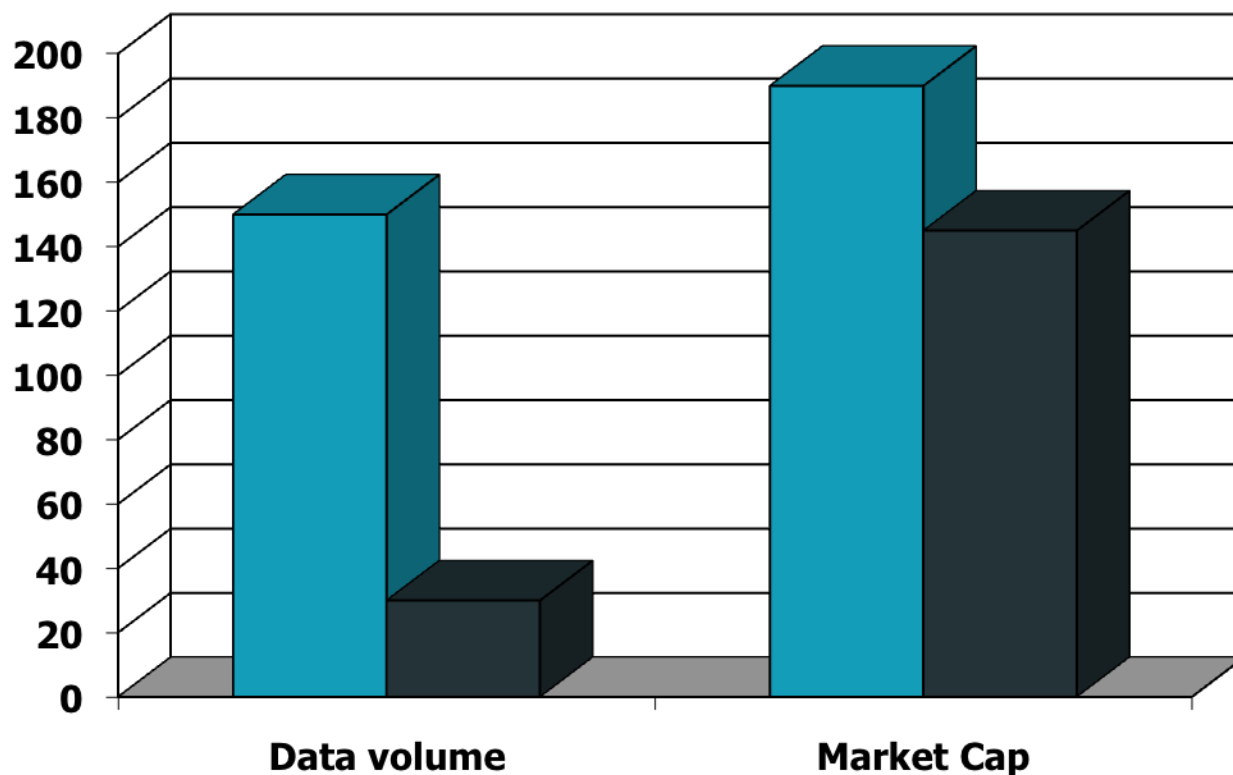
- Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχουν αμιγώς μη δομημένα δεδομένα
 - π.χ., αυτή η διαφάνεια έχει διακριτές ζώνες όπως *Title* και *Bullets*
 - *Web pages?*
 - *Emails?*
- «Ημιδομημένη» αναζήτηση όπως:
 - *Title* contains ημιδομημένα AND *Bullets* contain ζώνες

... και βέβαια υπάρχει πάντα η γλωσσική δομή

Αδόμητα (κείμενο) vs. Δομημένα (βάσεις δεδομένων) δεδομένα το 1996

Αδόμητα (κείμενο) vs. Δομημένα (βάσεις δεδομένων) δεδομένα το 2009

Google™

YAHOO!®

■ Unstructured
■ Structured

bing

Ask™
.com

Αδόμητα (κείμενο) vs. Δομημένα (βάσεις δεδομένων) δεδομένα σήμερα?

Web 2.0 User generated content (social networks, blogs, etc)

Example: *Facebook search*

Όχι μόνο ανάκτηση!

- Κατηγοριοποίηση (classification)
 - Τοποθέτηση εγγράφων στη σωστή κατηγορία
(Παράδειγμα: email spam)
- Συσταδοποίηση (clustering)
 - Ομαδοποίηση σχετικών εγγράφων
και περίληψη
- «Φιλτράρισμα»
 - Με βάση κριτήρια σχετικότητας
- Συστάσεις (recommendations)

Σε διαφορετική κλίμακα!

- Στο web/διαδίκτυο

Δισεκατομμύρια έγγραφα σε εκατομμύρια υπολογιστές. Θέματα?

- Προσωπική ανάκτηση πληροφορίας

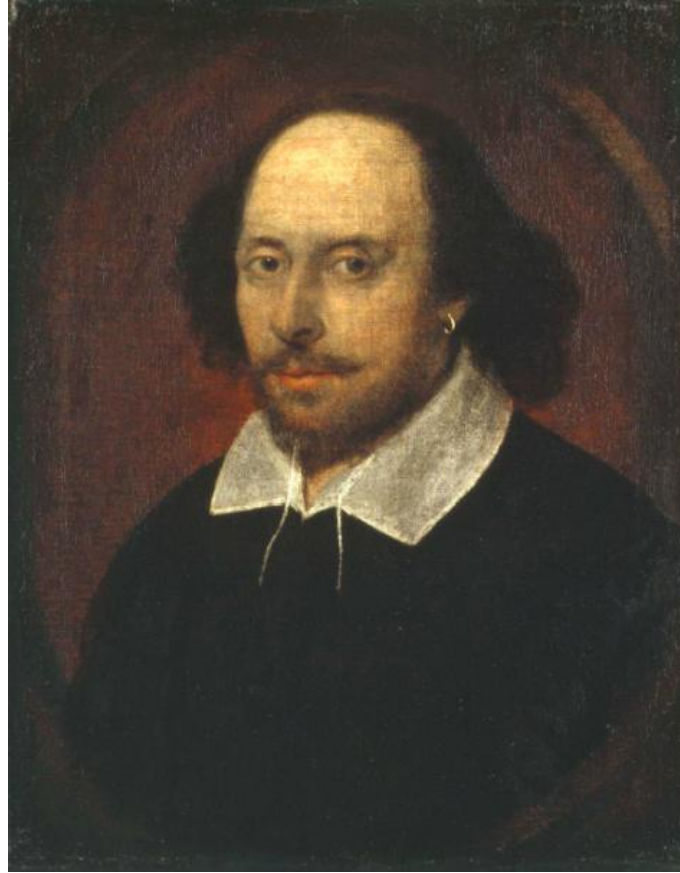
(στον προσωπικό υπολογιστή, email, κλπ) Θέματα?

- Σε επίπεδο επιχείρησης, οργανισμού, τομέα

Τι άλλο θα δούμε σήμερα;

1. Μια μικρή εισαγωγή στο απλούστερο μοντέλο αναζήτησης (Boolean) (Κεφάλαιο 1 του Βιβλίου)
Ένα απλό σύστημα ΑΠ (βασικές δομές δεδομένων και παραδείγματα ερωτημάτων)
2. Λίγα διαδικαστικά

Αδόμητα δεδομένα το 1680

Αδόμητα δεδομένα το 1680

- Ποια θεατρικά έργα του Shakespeare περιέχουν τις λέξεις **Brutus** και **Caesar** αλλά όχι τη λέξη **Calpurnia** (**Brutus AND Caesar AND NOT Calpurnia**)?
- Να διαβάσουμε όλα τα έργα σειριακά από την αρχή σημειώνοντας ...
- Θα μπορούσαμε να κάνουμε `grep` σε όλα τα έργα για **Brutus** και **Caesar**, και να σβήσουμε τις γραμμές που περιέχουν τη λέξη **Calpurnia**

Αδόμητα δεδομένα το 1680

■ Γιατί όχι?

- Αργό (για μεγάλες συλλογές)
- Grep line-oriented, ανάκτηση πληροφορίας **document-oriented**
- NOT **Calpurnia** δεν είναι εύκολο
- Επιπρόσθετες λειτουργικότητα (π.χ., βρες τη λέξη **Romans** κοντά στο **countrymen**)
- Διάταξη! Ranked retrieval (τα «καλύτερα» έγγραφα ανάμεσα σε αυτά που ικανοποιούν την ερώτηση)
 - Σε επόμενα μαθήματα

Για να δούμε τα βασικά ...

- *To Boolean μοντέλο*

Δυαδική μήτρα (πίνακας) σύμπτωσης M

Γραμμές: **Term** (όροι, λέξεις)

Στήλες: **Document** (έγγραφα, έργα)

$M[i, j] = 1$, αν ο όρος i εμφανίζεται στο έγγραφο j
0, αλλιώς

Term-document incidence (μήτρα σύμπτωσης)

	Antony and Cleopatra	Julius Caesar	The Tempest	Hamlet	Othello	Macbeth
Antony	1	1	0	0	0	1
Brutus	1	1	0	1	0	0
Caesar	1	1	0	1	1	1
Calpurnia	0	1	0	0	0	0
Cleopatra	1	0	0	0	0	0
mercy	1	0	1	1	1	1
worser	1	0	1	1	1	0

***Brutus AND Caesar BUT NOT
Calpurnia***

1 αν το έργο περιέχει
τη λέξη, 0 αλλιώς

Οι όροι ως διανύσματα

- Έχουμε ένα δυαδικό διάνυσμα για κάθε όρο και κάθε έγγραφο
- Για να απαντήσουμε στην ερώτηση: παίρνουμε τα διανύσματα για το **Brutus, Caesar** και το συμπλήρωμα του διανύσματος για το **Calpurnia** → bitwise *AND*.
- $110100 \text{ AND } 110111 \text{ AND } 101111 = 100100.$

Οι απαντήσεις:

- Antony and Cleopatra, Act III, Scene ii

Agrippa [Aside to DOMITIUS ENOBARBUS]: Why, Enobarbus,
When Antony found Julius **Caesar** dead,
He cried almost to roaring; and he wept
When at Philippi he found **Brutus** slain.

- Hamlet, Act III, Scene ii

Lord Polonius: I did enact Julius **Caesar** I was killed i' the
Capitol; **Brutus** killed me.

Βασικές Έννοιες

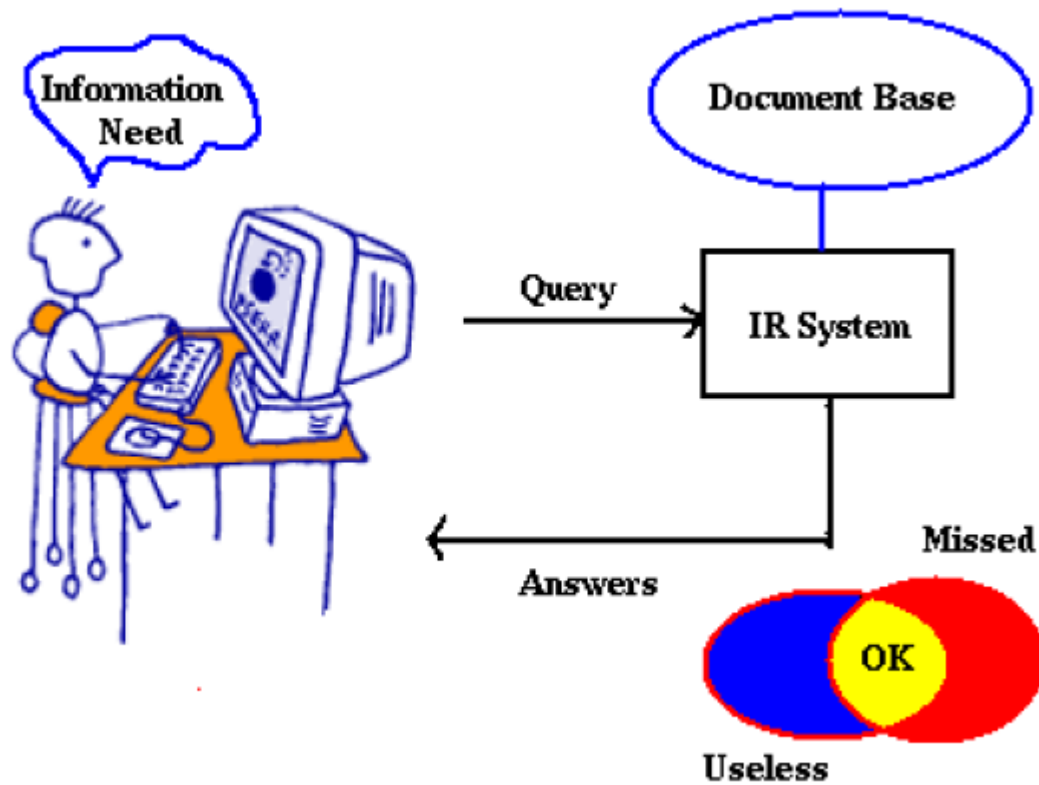
- Συλλογή (Collection - corpus): Σταθερό σύνολο από έγγραφα
- Στόχος: Ανάκτηση των εγγράφων που περιέχουν πληροφορία που είναι σχετική/συναφής (**relevant**) με την ανάγκη πληροφόρησης (**information need**) του χρήστη και τον βοηθά να ολοκληρώσει κάποιο **έργο** (**task**)
 - ✓ Διαφορά μεταξύ: information need και ερωτήματος (query)

Αποτελεσματικότητα

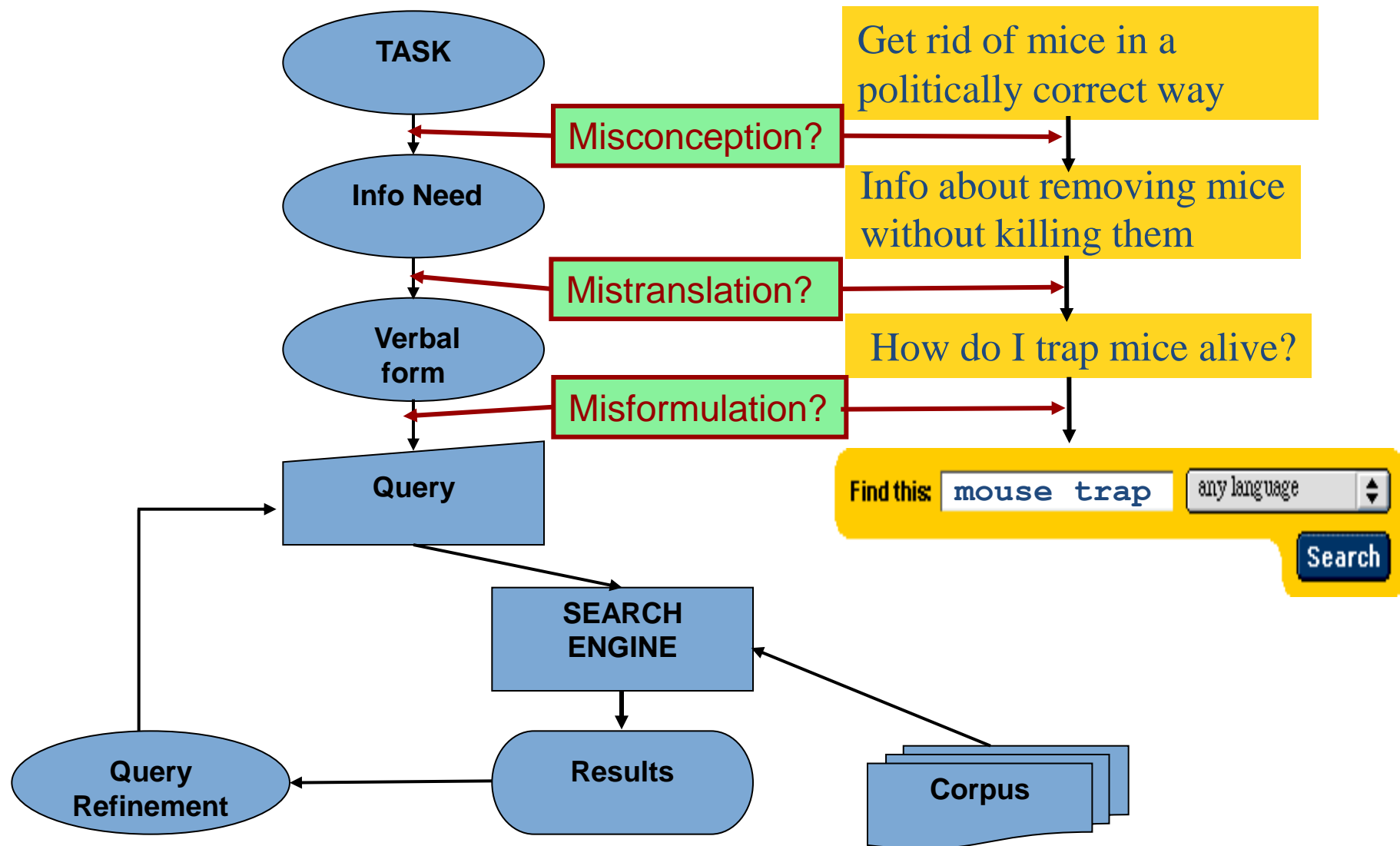
Αποτελεσματικότητα (effectiveness): Πόσο καλά είναι τα έγγραφα που ανακτήθηκαν;

- **Ακρίβεια (Precision):** Το ποσοστό των εγγράφων που ανακτήθηκαν που είναι συναφή με την ανάγκη πληροφόρησης του χρήστη
 - **Ανάκληση (Recall) :** Το ποσοστό των συναφών με την ανάγκη πληροφόρησης του χρήστη εγγράφων της συλλογής που ανακτήθηκαν από το σύστημα
 - Περισσότερα στο μέλλον
- ✓ Διαφορά μεταξύ: αποτελεσματικότητας (effectiveness) και απόδοσης (efficiency)

Βασικές Έννοιες

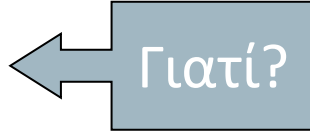
Το κλασικό μοντέλο αναζήτησης (search model)

Μεγαλύτερες συλλογές

- Ας θεωρήσουμε $N = 1$ εκατομμύρια έγγραφα, το καθένα με περίπου 1000 λέξεις (~2-3 σελίδες βιβλίου).
- Κατά μέσο όρο 6 bytes/λέξη συμπεριλαμβανομένων κενών/συμβόλων στίξης
 - 6GB δεδομένων.
- Έστω ότι ανάμεσα τους υπάρχουν $M = 500K$ διακριτοί (*distinct*) όροι.

Πόσο είναι το μέγεθος του πίνακα;

- Ο 500K x 1M πίνακας έχει μισό τρισεκατομμύριο 0's και 1.
 - Αλλά δεν έχει περισσότερα από ένα δισεκατομμύριο 1.
 - Ο πίνακας είναι εξαιρετικά αραιός (sparse) – τουλάχιστον το 99.8% είναι 0.
- Ποια είναι μια καλύτερη αναπαράσταση;
- Καταγράφουμε μόνο τις θέσεις του 1.

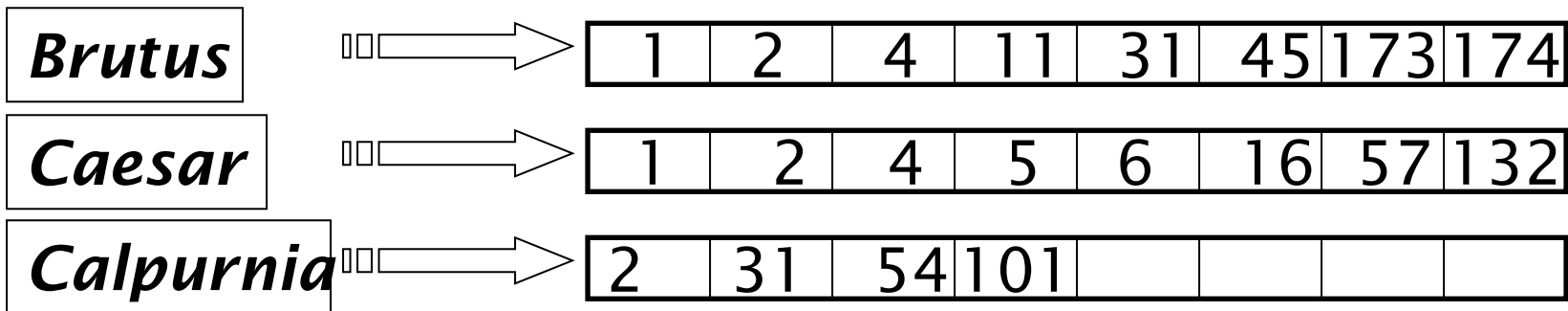
Αντεστραμμένο ευρετήριο (Inverted index)

Αντεστραμμένο ευρετήριο ή αρχείο (Inverted index/file)

- Για κάθε όρο (term) t , διατηρούμε μια λίστα με όλα τα έγγραφα που περιέχουν το t .
 - Κάθε έγγραφο χαρακτηρίζεται από ένα **αναγνωριστικό εγγράφου (docID)**, πχ αριθμό που ανατίθεται σειριακά στα έγγραφα κατά τη δημιουργία τους

Αντεστραμμένο ευρετήριο

- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε σταθερού μεγέθους arrays για αυτό?

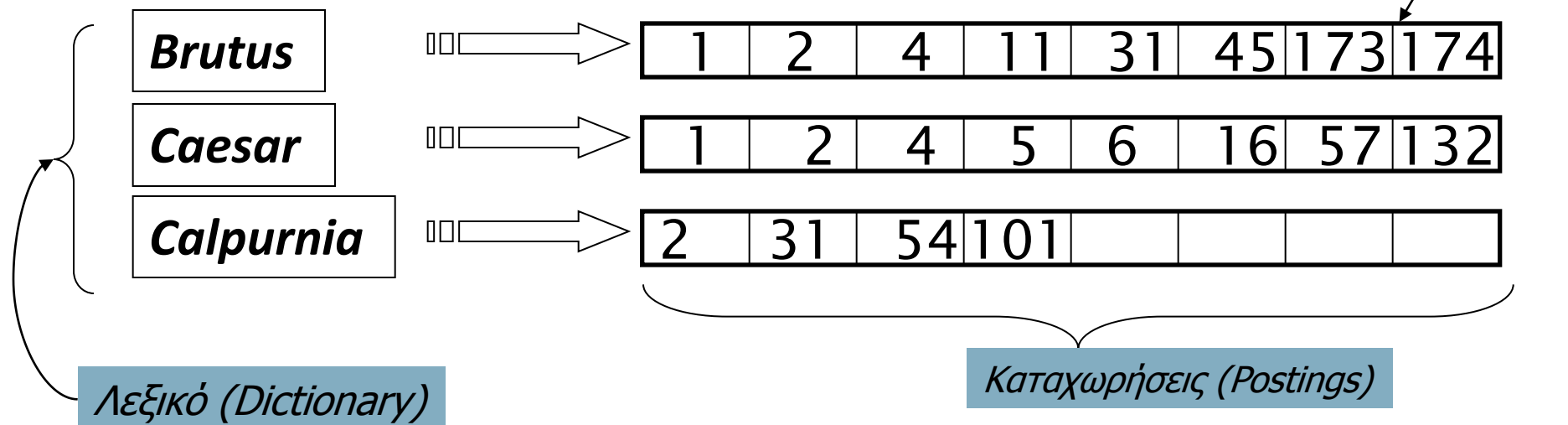
Τι γίνεται αν η λέξη *Caesar* προστεθεί στο έγγραφο 14?

Αντεστραμμένο ευρετήριο

- Χρειαζόμαστε μεταβλητού μεγέθους **λίστες καταχωρήσεων (postings lists)**

Ποια δομή δεδομένων είναι κατάλληλη;

- Στη μνήμη, απλά-διασυνδεδεμένες λίστες (skip lists) ή πίνακες μεταβλητού μήκους
- Στο δίσκο, ως (συμπιεσμένες) συνεχόμενες ακολουθίες καταχωρήσεων χωρίς δείκτες

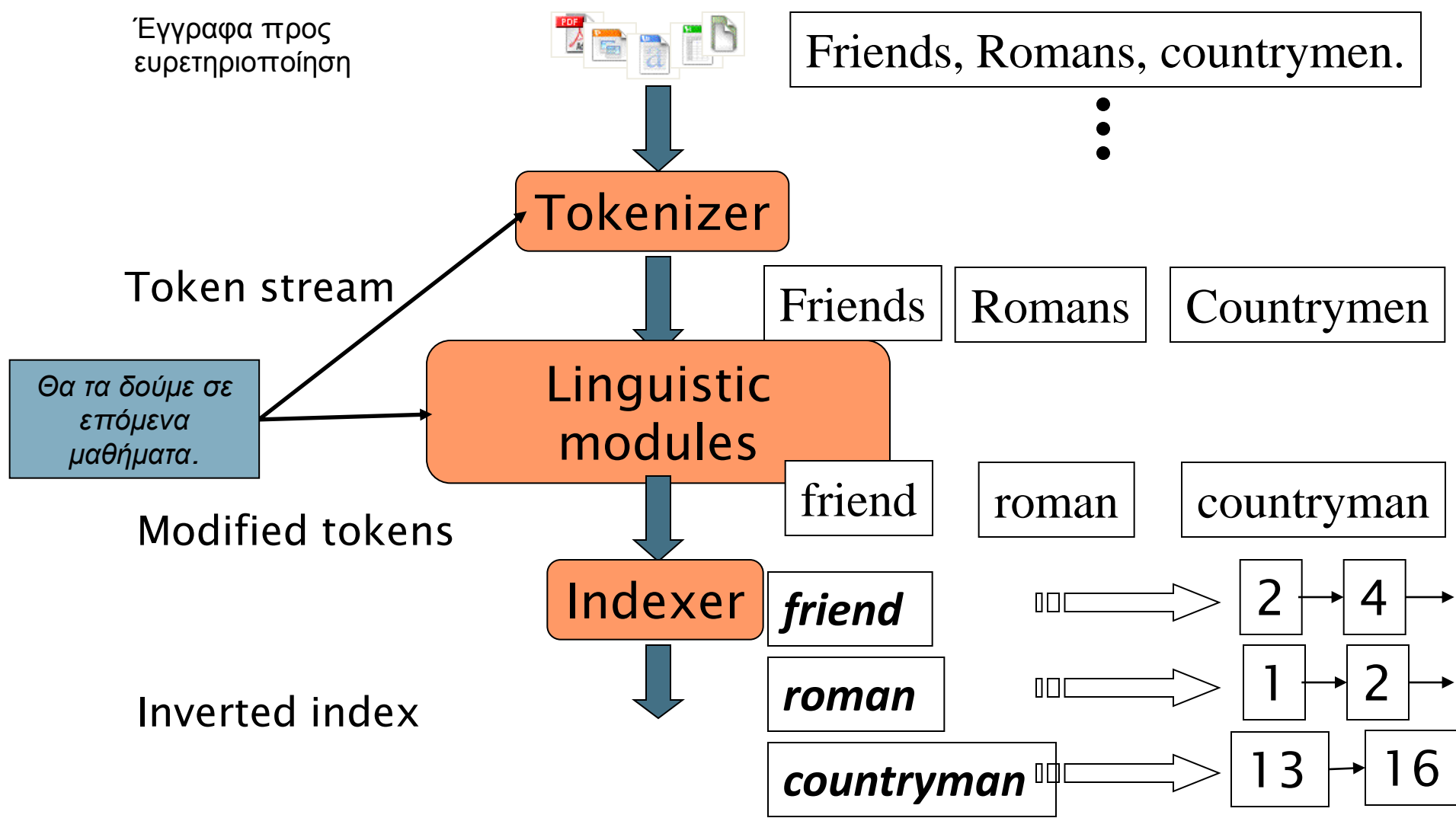
Σε διάταξη με βάση το docID (θα δούμε σε λίγο γιατί!).

Βασική Ορολογία

- Αντεστραμμένο ευρετήριο
- Λίστες καταχωρήσεων – μία για κάθε όρο
 - Καταχώρηση – ένα στοιχείο της λίστας
- ✓ Κάθε λίστα είναι διατεταγμένη με το DocID
- **Λεξιλόγιο** (Vocabulary): το σύνολο των όρων
- **Λεξικό** (Dictionary) δομή δεδομένων για τους όρους
- ✓ Αρχικά ας θεωρήσουμε αλφαβητική διάταξη

Το δημιουργούμε από πριν, θα δούμε πως

Κατασκευή του αντεστραμμένου ευρετηρίου

Βήματα του Indexer: Ακολουθία Token

- Ακολουθία από ζεύγη (Modified token, Document ID).

Doc 1

I did enact Julius
Caesar I was killed
i' the Capitol;
Brutus killed me.

Doc 2

So let it be with
Caesar. The noble
Brutus hath told you
Caesar was ambitious

Term	docID
I	1
did	1
enact	1
julius	1
caesar	1
I	1
was	1
killed	1
i'	1
the	1
capitol	1
brutus	1
killed	1
me	1
so	2
let	2
it	2
be	2
with	2
caesar	2
the	2
noble	2
brutus	2
hath	2
told	2
you	2
caesar	2
was	2
ambitious	2

Βήματα του Indexer: Ταξινόμηση (sort)

- Ταξινόμηση με βάση τους όρους
 - Και μετά το docID

Βασικό βήμα της ευρετηριοποίησης

Term	docID
I	1
did	1
enact	1
julius	1
caesar	1
I	1
was	1
killed	1
i'	1
the	1
capitol	1
brutus	1
killed	1
me	1
so	2
let	2
it	2
be	2
with	2
caesar	2
the	2
noble	2
brutus	2
hath	2
told	2
you	2
caesar	2
was	2
ambitious	2

Term	docID
ambitious	2
be	2
brutus	1
brutus	2
capitol	1
caesar	1
caesar	2
caesar	2
did	1
enact	1
hath	1
I	1
I	1
i'	1
it	2
julius	1
killed	1
killed	1
let	2
me	1
noble	2
so	2
the	1
the	2
told	2
you	2
was	1
was	2
with	2

Βήματα του Indexer: Λεξικό & Καταχωρήσεις

- Πολλαπλές εμφανίσεις του όρου σε ένα έγγραφο συγχωνεύονται (merged).
- Διαχωρισμός σε *λεξικό* και *καταχωρήσεις*
- Προσθέτουμε και πληροφορία για τη συχνότητα εγγράφων (doc. frequency).

Γιατί τη συχνότητα;
Επίσης, συχνότητα όρου (term frequency)

Term	docID
ambitious	2
be	2
brutus	1
brutus	2
capitol	1
caesar	1
caesar	2
caesar	2
did	1
enact	1
hath	1
I	1
I	1
i'	1
it	2
julius	1
killed	1
killed	1
let	2
me	1
noble	2
so	2
the	1
the	2
told	2
you	2
was	1
was	2
with	2

term	doc. freq.	→	postings lists		
ambitious	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
be	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
brutus	2	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table> → <table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	1	2
1					
2					
capitol	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
caesar	2	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table> → <table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	1	2
1					
2					
did	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
enact	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
hath	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
i	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
i'	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
it	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
julius	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
killed	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
let	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
me	1	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1	
1					
noble	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
so	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
the	2	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table> → <table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	1	2
1					
2					
told	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
you	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					
was	2	→	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table> → <table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	1	2
1					
2					
with	1	→	<table border="1"><tr><td>2</td></tr></table>	2	
2					

Πόσο χώρο χρειαζόμαστε?

term	doc. freq.	→	postings lists
ambitious	1	→	2
be	1	→	2
brutus	2	→	1 → 2
capitol	1	→	1
caesar	2	→	1 → 2
did	1	→	1
enact	1	→	1
hath	1	→	2
i	1	→	1
i'	1	→	1
it	1	→	2
julius	1	→	1
killed	1	→	1
let	1	→	2
me	1	→	1
noble	1	→	2
so	1	→	2
the	2	→	1 → 2
told	1	→	2
you	1	→	2
was	2	→	1 → 2
with	1	→	2

Terms
and
counts

Συνήθως στη μνήμη

Lists of
docIDs

Συνήθως στο δίσκο

Pointers

Αργότερα στο
μάθημα:

- Αποδοτικά ευρετήρια
- Πραγματική αποθήκευση

Φτιάξαμε το ευρετήριο, τώρα;

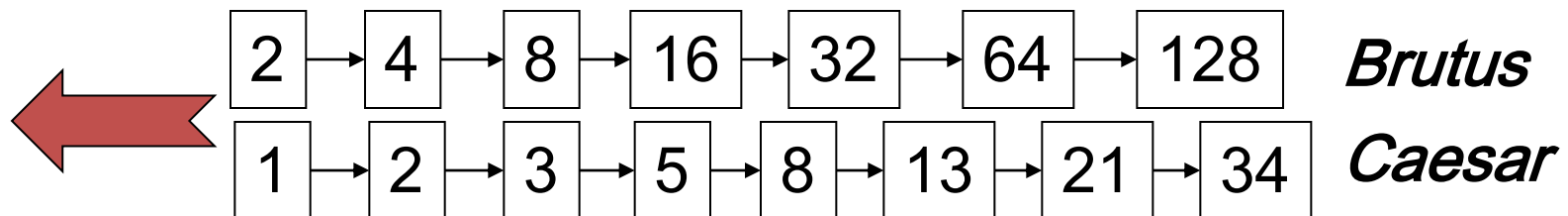
- Πως επεξεργαζόμαστε μια ερώτηση;
 - Αργότερα – τι άλλου είδους ερωτήσεις

Επεξεργασία ερωτήσεων: AND

- Έστω η ερώτηση:

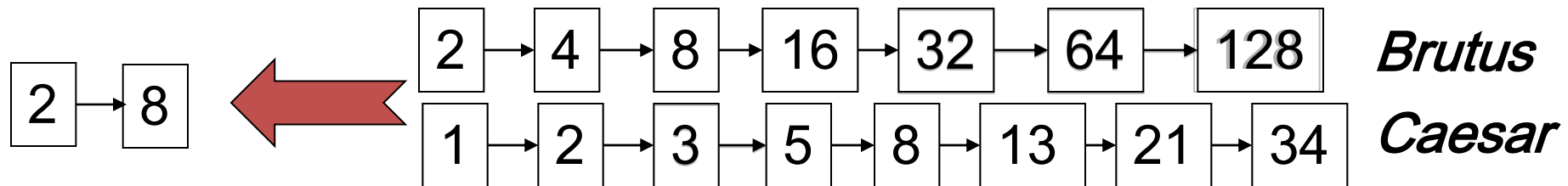
Brutus AND Caesar

- Βρες το **Brutus** στο Λεξικό
 - Ανέκτησε τις καταχωρήσεις.
- Βρες το **Caesar** στο Λεξικό
 - Ανέκτησε τις καταχωρήσεις.
- “Merge” τις δυο καταχωρήσεις (για τον υπολογισμό της τομής):

Η συγχώνευση (merge)

- Διέσχισε τις δύο λίστες ταυτόχρονα, σε χρόνο γραμμικό (linear) στο συνολικό αριθμό των καταχωρήσεων

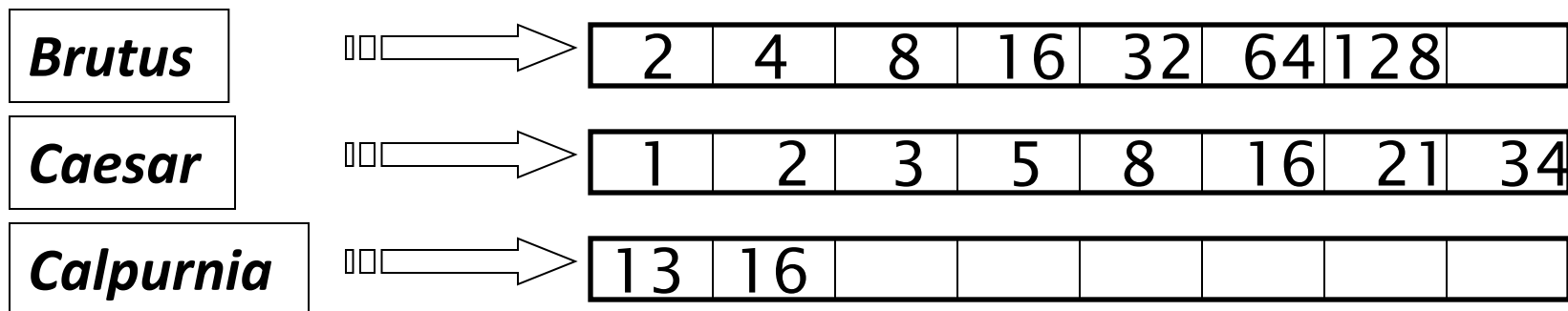
Αν τα μήκη των λιστών είναι x και y , η συγχώνευση παίρνει $O(x+y)$ λειτουργίες.
Σημαντικό: οι καταχωρήσεις πρέπει να είναι διατεταγμένες με βάση το docID.

Ο αλγόριθμος συγχώνευσης

```
INTERSECT( $p_1, p_2$ )
1   $answer \leftarrow \langle \rangle$ 
2  while  $p_1 \neq \text{NIL}$  and  $p_2 \neq \text{NIL}$ 
3  do if  $docID(p_1) = docID(p_2)$ 
4      then  $\text{ADD}(answer, docID(p_1))$ 
5           $p_1 \leftarrow next(p_1)$ 
6           $p_2 \leftarrow next(p_2)$ 
7      else if  $docID(p_1) < docID(p_2)$ 
8          then  $p_1 \leftarrow next(p_1)$ 
9          else  $p_2 \leftarrow next(p_2)$ 
10 return  $answer$ 
```

Βελτιστοποίηση ερωτήματος

- Ποια είναι βέλτιστη σειρά για την επεξεργασία ενός ερωτήματος;
- Έστω μια ερώτηση που είναι το *AND* n όρων.
- Για καθέναν από τους n όρους, βρες τις καταχωρήσεις του και εκτέλεσε το *AND* σε όλες.

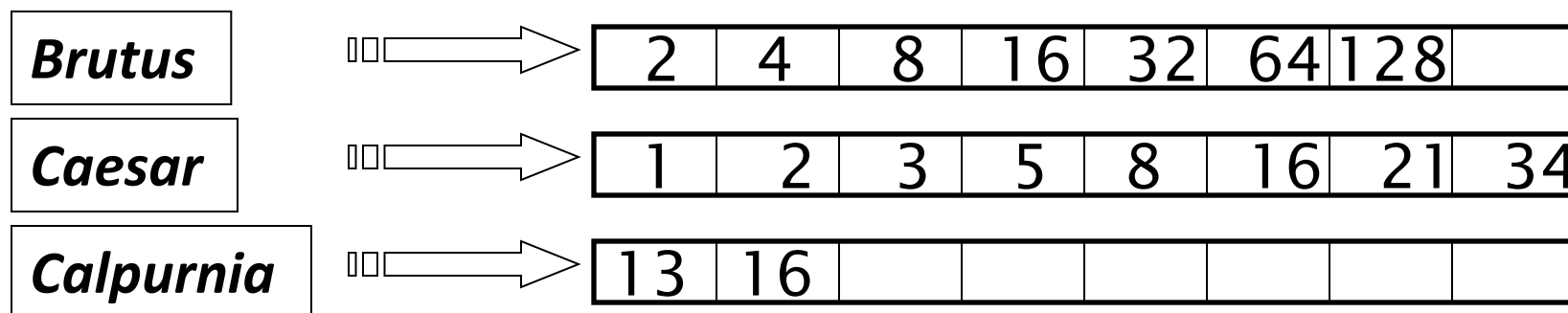

Query: Brutus AND Calpurnia AND Caesar

Βελτιστοποίηση ερωτήματος

- Επεξεργασία με αύξουσα συχνότητα:
 - Ξεκίνησε με το μικρότερο σύνολο και συνέχισε μειώνοντας και άλλο το αποτέλεσμα

Χρήση της συχνότητας εγγράφου στο λεξικό

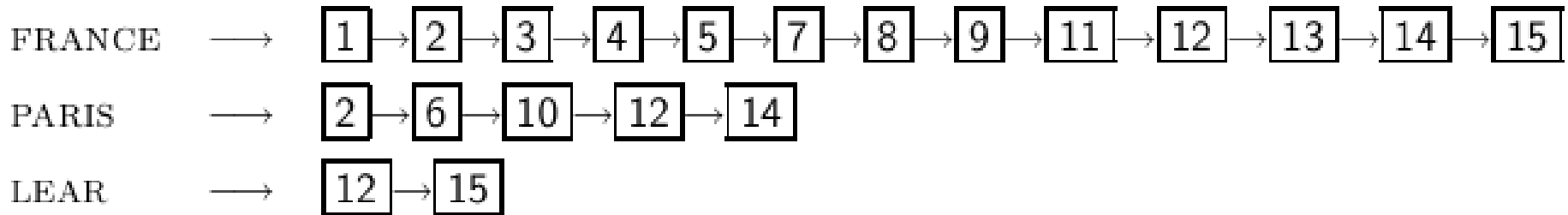
Εκτέλεση του ερωτήματος ως **(Calpurnia AND Brutus) AND Caesar**.

Βελτιστοποίηση ερωτήματος

Π.χ., (*madding OR crowd*) AND (*ignoble OR strife*)

- Βρες τη συχνότητα εγγράφου για όλους τους όρους.
- Εκτίμησε το μέγεθος κάθε *OR* (συντηρητικά: ως το άθροισμα των συχνοτήτων εγγράφου).
- Επεξεργασία του ερωτήματος κατά αύξουσα σειρά κάθε όρου.

Βελτιστοποίηση ερωτήματος: παράδειγμα

((paris AND NOT france) OR lear)

Παρατήρηση

❖ Δοκιμάστε το

<http://www.rhymezone.com/shakespeare/>

Boolean ερωτήματα: Ακριβές ταίριασμα (Exact match)

- Το **Boolean μοντέλο ανάκτησης** απαντά ερωτήματα που είναι Boolean εκφράσεις:
 - Χρήση *AND*, *OR* και *NOT* για το συνδυασμό όρων
 - Θεωρούν κάθε έγγραφο ως ένα **σύνολο** όρων
 - Είναι ακριβές (precise): *ένα έγγραφο είτε ικανοποιεί τη συνθήκη είτε όχι.*
 - Ίσως, το απλούστερο μοντέλο
- Το βασικό μοντέλο σε εμπορικά συστήματα για 3 δεκαετίες (πριν τον web). Η Google χρησιμοποιεί το Boolean μοντέλο ?
- Πολλά συστήματα ακόμα Boolean:
 - Email, library catalog, Mac OS X Spotlight

Παράδειγμα: WestLaw <http://www.westlaw.com/>

- Μεγάλο εμπορικό (συνδρομές επί πληρωμή) σύστημα
- Αναζήτηση σε νομικά κείμενα (άρχισε το 1975, η διάταξη προστέθηκε το 1992)
- Δεκάδες terabytes δεδομένων; 700,000 χρήστες
- Η πλειοψηφία των χρηστών ακόμα χρησιμοποιεί Boolean ερωτήματα

Παράδειγμα: WestLaw <http://www.westlaw.com/>

- Παράδειγμα:
 - *Ανάγκη πληροφόρησης*: What is the statute of limitations in cases involving the federal tort claims act?
 - *Ερώτημα*:
LIMIT! /3 STATUTE ACTION /S FEDERAL /2 TORT /3 CLAIM
 - /3 = within 3 words, /S = in same sentence
- Παράδειγμα:
 - *Ανάγκη πληροφόρησης*: Information on the legal theories involved in preventing the disclosure of trade secrets by employees formerly employed by a competing company
 - *Ερώτημα*:
“trade secret” /s disclos! /s prevent /s employe!

Example: WestLaw <http://www.westlaw.com/>

- Ακόμα ένα παράδειγμα:
 - Requirements for disabled people to be able to access a workplace
 - `disabl! /p access! /s work-site work-place (employment /3 place)`
- SPACE σημαίνει διάζευξη (disjunction)
- *Μακροσκελή, επακριβή ερωτήματα, τελεστές εγγύτητας (proximity operators), διατυπωμένα σταδιακά (διαφορά από web search)*
- *Boolean αναζήτηση χρησιμοποιείται ακόμα από πολλούς επαγγελματίες*
 - Ξέρεις ακριβώς τι παίρνεις ως απάντηση
- Αυτό δε σημαίνει ότι δουλεύει καλύτερα

Evidence accumulation

- 1 vs. 0 εμφάνιση ενός όρου αναζήτησης
 - 2 vs. 1 εμφανίσεις
 - 3 vs. 2 εμφανίσεις, κλπ.
 - Συχνά φαίνεται καλύτερο
- Χρειαζόμαστε και τη συχνότητα εμφάνισης του όρου στο έγγραφο

Τι άλλο πέρα της αναζήτησης όρων

- «Λάθη», wildcards, κλπ
- Φράσεις
 - *Stanford University, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων*
- Γειτονικότητα (Proximity): Find **Gates NEAR Microsoft**.
 - Χρειαζόμαστε ευρετήρια που να διατηρούν πληροφορία για τη θέση των όρων σε ένα έγγραφο
- Ζώνες σε έγγραφα: Find documents with (*author = Ullman*) AND (text contains *automata*).

Καταταγμένη (Ranked) αναζήτηση

- Συχνά θέλουμε να κατατάξουμε/ομαδοποιήσουμε τα αποτελέσματα
 - Την ομοιότητα (γειτονικότητα) ενός ερωτήματος με ένα έγγραφο
 - Χρειάζεται να αποφασίσουμε αν τα έγγραφα που παρουσιάζουμε στους χρήστες είναι μονοσύνολα ή αν ένα σύνολο από έγγραφα *καλύπτει διαφορετικές απόψεις* ενός ερωτήματος.

Ποιο περίπλοκη ημιδομημένη αναζήτηση

- *Title* is about Object Oriented Programming AND *Author* something like stro*rup
 - όπου * είναι ο wild-card τελεστής
- Θέματα:
 - Πως αντιμετωπίζουμε το “about”?
 - Πως γίνεται η κατάταξη?

web

- Πέρα από τους όρους
 - συνδέσεις
- Διαφορετικοί χρήστες, ανάγκες, ερωτήματα, κείμενα
- Ιδέες από κοινωνικά δίκτυα
 - Ανάλυση συνδέσμων, clickstreams ...

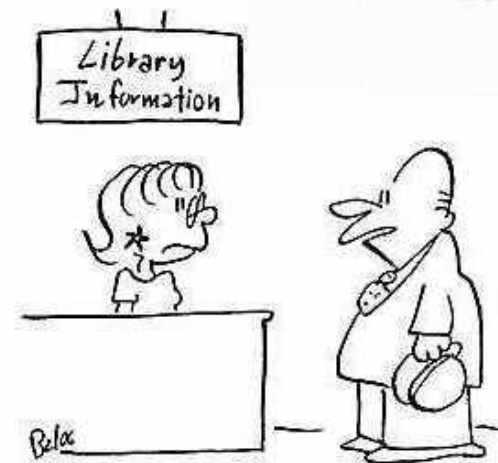
- Πως δουλεύουν οι μηχανές αναζήτησης;
Μπορούμε να τις βελτιώσουμε;

Ακόμα

- Διαφορετικές γλώσσες (πολύγλωσσα κείμενα)
- Απαντήσεις ερωτήσεων (Question answering)
- Περιλήψεις
- Εξόρυξη κειμένου
- ...

Διαδικαστικά

- Ιστοσελίδα
- Βιβλίο
 - Cristopher D. Manning, Prabhakar Raghavan and Hinrich Schutze. Εισαγωγή στην Ανάκτηση Πληροφοριών, Εκδόσεις Κλειδάριθμος
 - Η αγγλική έκδοση διαθέσιμη δωρεάν

"I CAN'T FIND THE BOOKS ON
INFORMATION RETRIEVAL."

Διαδικαστικά

- Βαθμολογία (μπορεί να αλλάξει):
 - Ασκήσεις ή/και project: 50%-80%
 - Τελικό Διαγώνισμα: 50%-20%

ΤΕΛΟΣ 1^{ου} Μαθήματος

Ερωτήσεις?

Χρησιμοποιήθηκε κάποιο υλικό των:

- ✓ *Pandu Nayak and Prabhakar Raghavan, CS276:Information Retrieval and Web Search (Stanford)*
- ✓ *Απόστολου Ν. Παπαδόπουλου , Ανάκτηση Πληροφορίας (Τμήμα Πληροφορικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο)*